

1º SEMINARI D'IMMIGRACIÓ I CODESENVOLUPAMENT DE LES ILLES BALEARS

CONCLUSIONS

- Al llarg de la història, el fenomen migratori ha estat la resposta a la pressió o a l'amenaça de factors externs, que han provocat nombrosos desplaçaments involuntaris d'immigrants. A partir de 1990 aquest fet pren una veritable rellevància en les agendes de les trobades internacionals, sobretot en el cas espanyol, que ha experimentat en els últims anys un creixement espectacular del nombre d'immigrants.

- La nova configuració d'Espanya com a país receptor d'immigrants obliga a prendre consciència de la importància d'aquest fenomen, per la qual cosa es posen en marxa polítiques, programes i projectes diversos de cooperació per al desenvolupament. En aquest context s'encunya el terme *codesenvolupament*, un concepte nou que vincula la migració amb el desenvolupament. Encara que no hi ha una definició única per a aquest concepte, sí es pot dir que el codesenvolupament implica un conjunt d'accions, impulsades per les administracions públiques i les ONGD i altres associacions, que cerquen crear un vincle entre les comunitats d'immigrants amb el desenvolupament social i econòmic dels seus països d'origen.

- El que és evident és que el codesenvolupament és una línia més de treball en la gestió migratòria, un instrument en la lluita contra la pobresa i un pas més en les polítiques de cooperació per al desenvolupament, ja que involucra els immigrants com a agents de desenvolupament del seu país. Per això és necessari aplicar una sèrie d'actuacions, com ara:

- a) *Estudiar els fluxos migratoris amb la finalitat de prioritzar regions, zones o països, i establir les diferents estratègies de codesenvolupament.*
  - b) *Sensibilitzar la població per facilitar la integració i la inserció de l'immigrant i canviar la percepció —desgraciadament majoritària— que el fet migratori és un problema.*
  - c) *Impulsar la participació dels immigrants en les estratègies de codesenvolupament, en coordinació amb les associacions d'immigrants i els agents de cooperació.*
  - d) *Formar els immigrants perquè puguin ser agents de desenvolupament en tornar als seus països d'origen.*
  - e) *Orientar aquest col·lectiu cap a l'estalvi perquè contribueixin a activitats productives que permetin el desenvolupament dels seus països. Al mateix temps, impulsar-los a fer un ús racional de les remeses, tenint en compte que aquestes són un element clau en la seva economia. Un aspecte important per tal que les remeses siguin una font de desenvolupament és reduir els costos d'enviament i fomentar-ne l'ús productiu.*
  - f) *Facilitar la concessió de microcrèdits per realitzar projectes de desenvolupament social als països d'origen, de tal manera que es doti de recursos la població local.*
- *Respecte del microcrèdit, cal prioritzar les actuacions que impliquen desenvolupament humà i que milloren les condicions educatives, sanitàries i socials de la població local. En aquest sentit, s'ha de potenciar el paper de les dones, que han de passar a ser les grans beneficiàries d'aquests microcrèdits.*
- *No obstant això, no es poden obviar les dificultats estructurals de les economies dels països pobres i les seves limitacions per promoure iniciatives empresarials. Així i tot, el microcrèdit ha de ser una aposta per les aptituds i les capacitats de les persones*

marginades amb la finalitat que puguin assumir el compromís d'un capital per iniciar alguna activitat productiva.

➤ *En qualsevol cas, és important recordar que la famosa equació «a major desenvolupament, menor migració» no és totalment certa; fins i tot es podria dir que s'allunya bastant de la realitat. Això és així perquè, encara que s'ha vist una estreta relació entre el procés migratori i el desenvolupament local, no és una relació de causa i efecte en el sentit que una acció en un dels camps tingui un efecte immediat en un altre. La realitat és més complexa i no es pot esperar que una major cooperació per al desenvolupament implicarà necessàriament una reducció de la immigració de manera directa.*

➤ *En definitiva, l'objectiu del codesenvolupament no ha de pretendre mai reduir els fluxos migratoris ni limitar el dret individual de tota persona a emigrar, independent que les actuacions d'aquest tipus de polítiques puguin provocar un descens del nombre d'immigrants.*

➤ *Com a conclusió final, cal afegir que és imprescindible superar la visió economicista del fenomen migratori. S'ha d'impulsar una visió a llarg termini i rebutjar la idea que les persones que arriben d'altres països són només mà d'obra. Molt al contrari, s'ha de comprendre la seva complexitat cultural, afectiva, educativa i religiosa per encarrilar un nou model d'integració social.*